

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ
ЭХИН ПАРТОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ
СЕКРЕТАРЬНУУДАЙ СОВЕЩАНИ

Майн 22-ой үдэр. ВКП(б)-ийн Улан-Удэ городской партийна эхин организацинуудай секретарьнуудай совещани болобо. Энэ совещани дээр, отчетно-хуналтын партсуглаануудай шийдхээр, нүүдлэе бэлүүлгын ябаса тухай да Наркомземд дэргэдэхи партийна организацинуудай партбюрогой секретарь нүх. Окуневай, Кирпичин №2 завод дэргэдэхи партсуглаануудай секретарь нүх. Болдунниковай ба лесозаводой дэргэдэхи партсуглаануудай секретарь нүх. Левахи-вай докладууды сонособо.

—Отчетно-хуналтын суглаан дээр коммунистуудай тэмдэглэ-хон дугуу дунданууды хараадаа абалсан, эндэ баталагдажа абта-лан тогтоолуудай үндэсн хуури дээр, бүхы партийна хүдэлмэрөө шөнөдхөн табига эхилхөн байна-ди, — гэжэ нүх. Окуне хэлэв. — Наркомземдэ хабаатай хэдэн олон организацинууд (адуу мориной управлени, автобаз ба бусад) нэгэ организац болон бүрдэдэг байгаа. Тиммэхээ, тэдэнэй хүдэл-мэриэ оперативна хүтэлбэрөөр хангалгада ба хүдэлмэридэнь тодор-хой туһаламжа үсгэлгэдэ бэрх-шээлүүд тохёолдогдот хөн. Мүнөө, партсуглаанууды массадэ дүт-лүүлхын ба бүхы хүдэлмэри-нүүдтэнь танилсан, партийна хүтэлбэриэ хайжаруулхын зорил-гоор, 7 партсуглаанууд эмхидхэг-дээ. Энэ хадаа хайн резултатууды үгөө. Тэршэлэн, профсоюзна хүдэлмэри шөнөдхөн табигданан байна.

Отчетно-хуналтын суглаанай нүүлээр, партийна пропагандын хүдэлмэри муу бэшээр табигдаа. 1940 оной январь нэгэнхээ мүнөө-дэр хүртэр 7 лекци үнгэргэгдээ. Лекци бүхэндэ, дунда зэргээр, 40-50 хүнүүд хабаадаа. Гадна, инди-видуальна хоёрлэдөө 47 хүнүүд-тэй үнгэргэгдээ. Большевикы шудалан, практикаса хүдэлмэри-дөө зүбөөр зохицуулан хэрэглэ-жа шаладаг нүхдүүд (нүхд Хойхов, Рампилова ба бусад) ургаа Залуу коммунистууд нүхд Овчинников, Халзанов ба Андреев гэгшэд теоретическэ асуудалууд-даар докладууды хэдэг болоо.

Партийна дисциплина болбол манай партсуглаануудад тон тула байхан юм. Мүнөө, партийна суг-лаанууд хожомдохо гэжэ мотын ябалууд үзэгдэхөө болоо. Партийн суглаанай тогтоолнууд-дай гүйсэдхэлгэдэ контроль хэлгэ-жэ хайжаруулаади, — гэжэ нүх. Окуне хэлэв.

Нүхр Болдунников болбол отчет-но-хуналтын суглаанай нүүлээр, үйлдэбэригөө продукция шавар-нэ хайжаруулхын түлээ шудалаа анхараа табигданан байнади — гэжэ хэлэв нүүлээр үдэ ажахын асуу-далуудуудар 3 зүйлүүд хэлсэгдээ.

Тэдэнэй резултатда, кирпичин №2 завод болбол 1940 онойгоо түрүү-шын кварталай планине 106 про-цент дүүргэв. Продукцинь шавар хайжараа. Жэшээлхэдэ, февраль нарада 8 процент голодон байхан аад, апрель нарада 3,5 процент хүртэр доошорлоо. Докладчик болбол саашань партийна пропаганда тухаа хэлэв. Тиммэхээ, тус ор-ганизац хадаа ехэхэн дугуунуудтай байханынхнүх. Болдунниковай док-ладнаа элирбэ. Юуб гэхэдэ, от-четно-хуналтааа хойшо нэгшье хүнийе партида абаагүй. Тиммэхээ, завод дээрнэ 113 стахановууд ба ударникууд бии юм. Тэдэнэй дунда политическо-массова хүдэл-мэри тулаар табигданхай.

Саашань нүх. Левахин (лесоза-вод) болбол, отчетно-хуналтын суглаанай нүүлээр өөрынгөө пар-тийна организацин хэһэн хүдэл-мэри тухайда тодорхойгоо хэлэв. Политическо-массова хүдэлмэ-ринэ ажахын асуудалуудай зүбөөр зохицуулан ябуулжа шадананайн резултатда, лесоза-вод завод болбол бага бэшэ амжалта-нууды туйлаа. Жэшээлхэдэ, модо хурөөдэлгын цех хадаа жэлхээ жэлдэ планнаа дүүргэдэггүй бай-хан аад, апрель нарынгаа пла-нинэ 130 процент, майн планине — мүнөө 170 процент дүүргээд байна. Энээнэй урда тээ тус завод дээр бригадануудай ба хүдэлмэришэдэй дунда социалис-тическэ соревновани дэлгэрүү-дэгдэггүй байгаа наа, мүнөө 9 бригадануудай ба 50 хүдэлмэ-ришэдэй индивидуальна догоруу-нууд баталагдахан байна. Завод дээр, хамта 76 стахановууд бии, тэдэнтэй 2-дахин совещани үнгэргэгдээ.

Тиммэхээ, нүхр Левахин бол-бол администрация ажал-ябуулга-да партийна контролиэ хайжа-руулан ба үйлдэбэри дээр, ком-мунистуудай асангардаа үүргэ тухайда тогтожо хэлэв.

Совещани дээр үгэ хэлэхөн нүхд хадаа, отчетно-хуналтын суглаануудай нүүлээр, парт-организацинуудар бага бэшэ хүдэлмэринүүд хэлгэбэшье, ВКП(б)-ийн районой, городской ба областной партконференцинуудай шийдхээрнүүд бэлүүлгэ аали темптейгээр ябажа байхынь тэмдэглэбэл.

Нүүлээрнэ, ВКП(б)-ийн Бурят-Монголой обкомой оргинструк-торска таһагыг даагша нүх. Баландин болбол, партсуглаануудай ургалта тухайда, тэр-шэлэн партийна документууды ямар ороонилхо ба хадгалха тухайда хэлэхэ зуураа, партийна документууды оформлогдоо ехэ-нүүд дугуунууд бии байхынь тэмдэглэхөн байна.

Ю. Цыренов.

СССР-эй Верховно Советэй депутат орденото уранзохёол-шо М. А. Шолохов түрһөөр 35 наһа гүйсэбэ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. А. Шолохов өөрынгөө библиотека соо. (ТАСС-ын фото-клише).

Б. М. ИСКУССТВЫН ДЕКАДАДА БЭЛЭДХЭЛ

БАСАГАН ДИРИЖЕР

Прасковья Александровна Халтае-вагай эгшөөн балалайкаар наада-даг хөн. Тиммэхээ, Прасковья бүри бага наһандаа эгшынгээ балалайкаар наадажа хураан юм. Нүүлээр наһандаа хүрөөд, Боконхой аймагай центрдхи нургуулиа ороһон байгаа. Нүр-жа байхад, уранхайханай кружогуудта хабаадалсадаг хөн.

1932 оной намар... 6-дахин класс дүүргээд, Халтаева хадаа музыка-льна искусстводо тон ехээр дурад-даг тулаада, ВМАССР-эй искус-ствын техникумдэ (театрально-музыкальна училищэдэ) ерэгжэ ороо. Халтаев болбол училищэдэ нуралсан, музыкальна мэргэжэлы отличноор шудалаа. 1938 ондо училищэдэ дүүргэжэ, хүсэдбэшэ дунда нургуулин институт болоо хөн. Прасковья Александров-на хадаа өөрынгөө мэргэжэлы

бүри саашань нарижуулхын тула, училищэдэ үлөөд, Фортепианный класста нуралсажа эхилхөн байна.

Нүхр Халтаевагай отличноор нуралсадаг тулаан, 1939 ондо ВМАССР-эй Совнаркомой дэргэ-дхи, искусствын хэрэгүүднэ эрхилхэ управлени болбол театр-ально-музыкальна училищын симфоническа ансамблин дири-жер болгон дэбжүүлхэн байгаа.

Мүнөө, Прасковья Александровна Халтаева болбол композитор Берлинскин хүтэлбэра доро театр-ально - музыкальна училищын симфоническа ансамблин дири-жероор хүдэлмэрилнэ.

Нүхр Халтаева Бурят-Монголой искусствын декадада ошохо симфо-ническа ансамблин дирижер болохы эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байна.

О. Гомбоева.

ЭРХИМ ДУУНУУДАЙ ТҮЛЭВ КОНКУРСЫН ДУНГУУД

Бурят-Монголой искусствын декадада дуулагдаха эрхим дуунууд-дай түлөө хаалтатой конкур-с боложо дүүрбэ. Юри болбол кон-курска зориулагдажа бэшгэдхөн шүлэгүүднэ ба эдэн тухаа рецен-зинүүднэ хаража үзөөд, «Сталин тухай кантата» гэжэ, орденото поэт Цэдэн-Галсановай дууе дека-дада гүйсэдхэгдээр баталан абажа, автортан хоёрдохы шэглэл (2000 түхэриг) олгобо.

Мүн, жюри болбол «Дулгарма», «Геологуудай марш», «Мойнон», «Ворошиловска всаднигуудай марш», «Нарата Бурят-Монгол», «Миний летчик», «Клим Ворошилов тухай дуун» ба бусад хэдэн дуунууд музыка найруу-лхынь композиторнуудта рекомен-довалхан байна.

Халдаа композиторнууд болбол дээрэ заагдан дунуудай үгэ-нүүдтэ музыка бэшжэ эхилхөн.

«Сталин тухай кантатада» музыка бэшхынь композиторнууд Ямпиллов ба Моршкиндо даалга-даа.

Республика дотор

Улан-Удэ городской сельхозснаб болбол 1940 он соо 60 тракторна тармуурнууды, 80 сенокосилка-нууды ба силос хэршэлхэ 60 универсальна машинанууды худалдахан.

Тэршэлэн, 50 морин сенокосил-кынууды, 350 тармуурнууды, е-гараар соломо хэршэхэ 50 машинанууды, нүүнэй 30 сепара-торнууды ба тоно нилүүлхэ 30 машинанууды республикын кол-хозуудта ба МРС-үүдтэ худалда-хайна.

Хүдөөажыхын Бүхэсоюзна
выставкэдэ хабаадагшад

Аяар холын Окнин аймагта „КИМ“ колхоз бии юм. Тэрэ колхоз болбол ажал хүдэлмэридөө амжалтанууды туйлан, жэлхээ жэлдэ байжана, бүхэжэнэ. „Колхозуудта общест-веннэ малажалыне хүгжөөхэ хэм-жээбуулганууд тухайда“ СССР-эй, Совнаркомой ба ВКП(б)-ийн ЦК-гэй 1939 оной июлин 8-най тогтоол-ноо хойшо, малажалай 3 фермэ-нүүднэ эмхидхэ. Эдэ фермэнүү-дэйгээ хүдэлмэриэ зүбөөр эмхид-хөнөнэй ба малаа анхаралтайгаар, оролдосотойгоор харуулананай ашаар, ехэ олоо олоно. 1939 ондо малажалыне хүгжөөлгын планине үдүүлэн дүүргэв. Тус колхоз бол-бол 1940 оной хүдөөажыхын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаг-шаар баталагдахан байна.

Социалистическэ хүдөө ажахыне улам бүри хүгжөөлгэдэ манай агрозовет специалистнуудай үүргэ тон ехэ. Тэдэнэр болбол советскэ түрүү наукин амжалта-нууды үргэн масса колхозникууд-та пропагандировалан, ажал хү-дэлмэридэ хэрэглэнэ.

Сэсэглэн халбаржа байгаа Бурят-Монголой үнэн сэхэ ба оролдосотой 64 зоотехникууд, агрономууд, ветврачууд, науч-ашаар, ехэ олоо олоно. 1939 ондо малажалыне хүгжөөлгын планине үдүүлэн дүүргэв. Тус колхоз бол-бол 1940 оной хүдөөажыхын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадаг-шаар баталагдахан байна.

Залуу стахановцуудай амжалта

Бурмипромсоюзай системын «Металлист» промартель болбол үйлдэбэрингөө планине нара бүридэ үлүүлэн дүүргэжэ, түрүү промартельнүүдэй зэргэдэ тоолог-доно. Коллективнэй дундааа үсөөн бэшэ эрхим стахановцууд ба ударникууд урган гараа.

Жэшээлхэдэ, нүхр Нимаев энэ промартельдэ 1939 онноо хойшо слесарээр хүдэлмэрилэн, үйлдэ-бэрин үндэр показателнууды туй-лана.

Мүнөө, энэ промартелин прав-лени болбол эрхим стахановец нүхэр Нимаевы харюусалгата хүдэлмэридэ — лудилцигта (тул-га зайлагдада) дэбжүүлээ. Үлэ-рэйгөө нормы 200 процент хүр-тэр дүүргэнэ.

Артелин хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ соревновани үргэнээр дэлгэрүүлэгдээ. Энэний резултатта, мүн төршөлэн стаха-новцууд — түмэршэ дархамууд Трушеников, Куриков ба бусад даабаринуудаа үдэр бүри 150 процент хүртэр дүүргэнэ.

БИЗЬЯЕВ.

Олонстаночник Федоров

Авторемлесозаводой механическа цехын стахановцууд, ударникууд ба олонстаночникууд социалистиче-скэ соревнованиэ үргэнээр дэлгэ-рүүлхөнйгээ ашаар, үйлдэбэрин үндэрнүүд показателнууды туйлана.

Тус цехын эрхим стахановец — олонстаночник нүх. Н. Федоров болбол токарно хоёр станогүүд дээр хүдэлмэрилхэ зуураа, нор-моёо үдэр бүри 250 процент хүр-тэр дүүргэнэ. Нүхр Федоров хадаа, тус цехтэ 1936 онноо хү-дэлмэрилжэ байна. Анхан 2 на-рын торшо соо токарно станогой мастерай туһаламжаар нуралсаа. Тиммэхээ, өөрынгөө халуун ни-цативны гарган, богонихон болзор соо станогойгоо сложжэ механиз-мнэ.

Түрэлхидэй ба колхозуудай анхаралда

Зэдэ. Гэгээтэй хүсэдбэшэ дунда нургуулин зарим нуралсгал бол хабарай шалгалтын үлээ, эдхэ хоолоор ба байра байда-лаар хайтар хангалдаагүй байна. Нургуули хадаа нуралсгалдай түрэлхид ба колхозуудай правле-нинүүдтэй нягта барисаа байгуу-лаагүй ушарнаан, тэдэнэр өөн-дэньгөө үхибүүдтэ анхаралаа багаар табина.

«Улаан-Номто» (түрүүлэгшэнь нүх. Балдантаров) ба «Улаан Ушетэй» (түрүүлэгшэнь нүх. Галданов) колхозуудай зарим үхибүүд байра-байдал ба өдэ-хоолоор дутамаг байхан дээрхээ, нуралсгалнаа гээгдэнэ.

Мүнөө, шалгалтын испитанын үдэр нургуулингаа нуралсгална бүхы условиуудууд хангалга-дурсагдажа колхозуудай түрүү-лэгшэвэрэй ба түрэлхидэй уял-гын мүн.

Комсомолец

Иваново-Вознесенскэ текстильщигуудэй
бүгэдэниитын стачкын 35 жэлэй ой

(1905 оной майн 25 — 1940 оной майн 25).

Иваново-Вознесенскэ текстиль-щигуудэй стачка болбол, хүдэлмэ-ришэн ангин революционнэ тэмсэлэй тон тодо эпизодуудай нэгэн болон, хүдэлмэришэдэй худалдэний историо ороо. Тэрэ хадаа 1905 оной революционнэ событинуудай сазсанхи хүгжэлтэ-дэ хүсэтэ түлхүр болоо хөн.

Иваново-Вознесенскэ город болбол, үни сарһаа хойшо, большевикын хүсэтэ хэрэмүүдэй нэгэн байгаа.

1905 ондо, большевигүүдэй иваново-вознесенскэ организац болбол городской бүхы предпри-тинууды хабаадуулан, тон олон-тоотой болоһон юм. Тэрээннэ большевигүүдэй Севернэ комитет хүтэлбарилдаг хөн.

1905 оной урда тээ, иваново-вознесенскэ хүдэлмэришэдэй эконо-мическа ба эрхэнүүдэй байдал тон хүшэр байгаа. Законоор тогтогдохон 11-12 цасай хүдэл-мэрин үдэр хадаа 15 ба үшөө олон час болотор ургадагдадаг ба хүдэлмэришэдэй өөдгүй зарбогта хүлэһэн болбол хахад үлэхэхэн ажабайдалдашье хүр-дгүй байгаа.

Хүдэлмэридөө баахан дутагдаа гаргананайн түлөө хүдэлмэри-шэды ажаллаань гаргалга ба штрафууд ехээр практикагдадаг байхан юм.

Хүдэлмэришэдэй байра-байдалай условиууд тон муу байгаа. Ажа-нуудай муу условиууд, поли-тическэ эрхэгүйдэлгэ, хатуу шөрүүн ашпанууд хадаа фабрика-нуудта дурагуйталгы хүдэлмэри-шэдтэ түрүүлэгдэ хөн.

1905 оной эхин хадаа Иваново-Вознесенскэ хэдэн стачкануудар тэмдэглэгдэ, эдэнэр хадаа Петер-бургда болоһон, январий 9-най «шувата воскресни» харюу болгон эмхидхэгдэнэ байна.

Стачка хадаа сэрэгтэй хүсөөр дарагдаа хөн. Забастовцигууд арестлагданан ба олонийн зэрлэг-гөө сохюулан байгаа.

Зүгээр, зэрлиг террор хадаа хүдэлмэришэдэй хүдэлмэринэ хаатуулжа шадаагүй. Большеви-гүүдэй хүтэлбэрөөр, хүдэлмэришэд тэмсэлээ улам хүсэтэйгээр үргэл-жүүлээ. Майн 9-11-нэй *) үдэр-нүүдтэ, хүдэлмэришэдэй 27 пунк-тай эрилтэнүүд болбол бүхы пред-ригитинуудай хүдэлмэришэдэй тү-лөөлэгшэдэй партийна конференци дээр хэлсэгдэн баталагдахан ба майн 12-то стачка соносохо гэгэн тогтоол гаргалданан юм. Майн 12-то бүхы фабриканууд ба заво-дуудай хүдэлмэришэд хүдэл-мэреэ зогсожо, городской централь-на площадь тээшэ ошоо хөн.

Стачкын түрүүшын үдэртэ, городской площадь дээр, востани хэгшэдэй митинг боложо, тэндэ партийна агитаторнууд выступла-даг байгаа.

Стачкын хоёрдохы үдэртэ, востани хэһэн хүдэлмэришэд бол-бол хүдэлмэришэдэй депутатууд-дай Советеыс хуналган байна.

*) Энэ стачкы соо нара, үдэр хуушан стилээр.

тулала өөрын милици байгуулхам-най гэжэ мэдүүлээд, милицине байгууланан байгаа.

Майн хоёрдохы хахадтай торшо соо Шуй городской хүдэлмэришэд (9.048 хүн), удаань Тейкова тосхойн хүдэлмэришэд (1.805 хүн) ивановска хүдэлмэришэдэй нийлхөн байна. Энэ үдэ, Иванов-ска районой 70 мянга шахуу хүн востани хэжэ байгаа. Тэдэнэр хадаа Ивановска Советдэй барисаа-тай байдаг ба тэрэнхээ зазбари, захда абадаг хөн.

«Талкадахи Университет» болбол восталанан оломынган массе политическэ хүмүүжүүлхэ өөрын-гөө хэрэгын хэжэ үргэлжэлүүд-нээр байгаа.

Востани хэгшэдэй суглаанууд-ны хорихо тухайда вице-губер-натор Сазоновый гар табилгатай соносох юннын 2-то гаранан байна.

Юннин 3-най үдэр үлөөнэй 10 чаша, Талка дээр хэдэн мян-ган хүдэлмэришэд суглараа. Тохёолдохон байдалыне зүбшөн хэлсэлгэдэ эхилэн ороод бай-хадан, полицмейстерээр тол-гойлуулан казагуудай отряд эрэгжэ, зэбсэггүй хүнүүдтэ зэрл-гээр хандажа, бууданан байгаа.

Хүдэлмэришэдэй депутатуудай Советдэй нюусаар зарлагданан за-седани дээр стачкыне үргэлжэ-лүүлхэ гэжэ хэлсэгдээ хөн.

Хүдэлмэришэд болбол стачка-нуудтаа үргэлжүүлхээр бэлэн байхынь, Талкадахи событийн нүүлээрхи үдэрнүүд харуулаа.

Депутатуудай ба бүхы эмхитэй хүдэлмэришэдэй нюуса суглаанууд ой модон соогур саг үргэлжэ болодог байгаа. Засагууд хадаа өөрынгөө хүсэгүй байхынь мэдэжэ эхилэн, зарим хэдэ буулта-нууды хэхэ баатай боложо, Тал-кадахи буудалгын нүүлээр 8 үдэр үнгэред байхадан, Талка дээр суглаа хэхынь хүдэлмэришэдтэ дахин зүбшөрхөн юм.

Уданшегүй, Грязновай ба Ша-повай фабриканууды эзэмдэгшэд болбол хэдэн буултанууды хэһэн ба хүдэлмэришэд хадаа Со-ветдэй зүбшөөрөөр хүдэлмэридөө ороһон байна.

Ивановска стачка болбол окру-жной социал-демократическа ор-ганизацнын ургалтыне шагдалгада тон ехэ үлөөтэй байгаа.

Забастовкын экономическа ре-зултатууд болбол хэдэн предпри-тинуудта өлбөд хэмжээтэйгээр (зүгээр 20 проц. дээшэ бэшээр) зарбогта хүлэһэн дээшлүүлгэдэ, савитарна условиуудай багаша-гаар хайжаралгада харагдаа хөн. Гэгшэ, забастовкын политическа удашанар тон ехэ. Эмхитэйгээрээ ба удаан үргэлжэлхөөрөө, энэ стачка болбол тэрэнэй урда тээ российска хүдэлмэришэдэй хүдэ-лөөнэй историо үшөө үзэгдөөгүй стачка байхан юм. Тэрэ болбол, хүдэлмэришэнын массын ёһото вождь ба гайхамшаг организацорын хадаа большевигүүдэй боевой революционнэ пролетарска парти мүн гэжэ харуулаа. «ВКП(б)-ийн историин хураангы курс» соо энэ стачка тухайда нигэжэ хэлэгдэнэ: «Зунай стачкануудай дунда илангала иваново-вознесенскэ хүдэлмэришэдэй стачка илгаржа гараа. Энэ стачка 1905 оной майн эсчхээ августын эхин хүртэр гэхэ гү, хоёр нара хахад шахуу саг соо үргэлжэлхэн байна. Тус стачкада 70 мянга шахуу хүдэлмэришэд хабаадалсаа, тэдэ-ний дунда нилээд олон эхэнэрүүд байхан юм. Стачкыне большеви-